

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.197.2025
Warszawa, 09 lipca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na interpelację nr 9640 Pana Posła Jarosława Sachajki *w sprawie śmierci Haneczki, odpowiedzialności instytucji państwowych za jej wieloletnie cierpienie oraz wprowadzenia fizycznej kastracji pedofili*, sporządzoną we współpracy z Prokuraturą Krajową.

W powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury prowadzono dwa postępowania przygotowawcze, w których osobą pokrzywdzoną była małaletnia Hanna P., to jest:

1. śledztwo o sygn. 4306-4.Ds.565.2023 Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód w Szczecinie przeciwko Romanowi P. podejrzanemu o czyn z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 199 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. – zakończone 26 października 2023 r. skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (postępowanie sądowe pozostaje w toku sygn. akt V K 898/23);
2. śledztwo o sygn. 4302-4.Ds.905.2023 Prokuratury Rejonowej w Stargardzie przeciwko Lechowi P. podejrzanemu o czyn z art. 200 § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. – zakończone 24 grudnia 2024 r. skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Stargardzie, aktualnie, w związku z przekazaniem sprawy,

postępowanie toczy się przed Sądem Okręgowym w Szczecinie, jako sądem I instancji (sygn. akt III K 33/25).

W toku pierwszego ze wskazanych powyżej postępowań przygotowawczych w wykonywanie czynności zaangażowanych było:

- 2 prokuratorów na poziomie Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód w Szczecinie,
- 4 prokuratorów Prokuratury Okręgowej w Szczecinie, w związku z rozpoznawaniem wniosku o przekazanie sprawy do prowadzenia innej jednostce organizacyjnej prokuratury.

W drugim z wymienionych postępowań zastosowano instytucję zwierzchniego nadzoru służbowego, który był wykonywany przez prokuratorów Prokuratury Okręgowej w Szczecinie. W związku z prowadzeniem śledztwa, jak również sprawowaniem zwierzchniego nadzoru służbowego, na różnych jego etapach i z różnym stopniem intensywności, zaangażowanych było łącznie 7 prokuratorów na poziomie Prokuratury Rejonowej w Stargardzie oraz 8 prokuratorów wykonujących czynności służbowe w Prokuraturze Okręgowej w Szczecinie.

Wbrew twierdzeniom Pana Posła prokuratorzy podejmowali skuteczne czynności w tych sprawach (obie zakończyły się skierowaniem do sądu aktu oskarżenia), nie prowadzono zatem postępowań przygotowawczych w sprawie ewentualnych „zaniechań funkcjonariuszy publicznych, którzy mieli styczność z przypadkiem Haneczki i nie podjęli skutecznych działań”. Wszyscy prokuratorzy zaangażowani w prowadzenie tych śledztw nadal wykonują czynności służbowe związane z zajmowaniem stanowisk orzeczniczych w jednostkach organizacyjnych podległych Prokuraturze Regionalnej w Szczecinie.

W ramach obowiązków służbowych wykonywanych przez prokuratorów w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej nie jest planowany „audyt spraw z zakresu przemocy seksualnej wobec dzieci z ostatnich 5 lat w kontekście skuteczności postępowań i orzeczeń”. Niemniej nadmieniam, że Prokurator Krajowy, wykonując założenia Krajowego Planu Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Młodości na lata 2023 - 2026,

przyjętego uchwałą nr 204 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. (M.P. z 2023 r., poz. 1235), dalej Krajowy Plan, pismem z 15 lipca 2024 r. wprowadził system i określił zasady koordynacji w zakresie:

- zbierania danych statystycznych dotyczących czynów zabronionych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich z rozdziału XXV Kodeksu karnego oraz o przestępstwo z art. 189a k.k. popełnione na szkodę małoletniego, związane z przestępstwami przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- przeprowadzania analiz akt tej kategorii spraw i sporządzania cyklicznych sprawozdań z ich przebiegu oraz wydawania w oparciu o poczynione ustalenia pism instrukcyjnych.

Zgodnie z założeniami Krajowego Planu, na szczeblu prokuratur okręgowych zostali powołani koordynatorzy, którzy zobowiązani są do aktywnej współpracy z koordynatorami z komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji, z zarządów Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości oraz funkcjonariuszami z oddziałów Straży Granicznej w celu podniesienia efektywności komunikacji, a także zapewnienia skuteczności i prawidłowości prowadzonych postępowań.

Również na szczeblu Prokuratury Krajowej został ustanowiony koordynator, do obowiązków którego należy współpraca z funkcjonariuszami – koordynatorami wskazanych powyżej służb.

Nadto, dla celów realizacji Krajowego Planu, na polecenie Prokuratora Krajowego zostało przeprowadzone, na szczeblu prokuratur regionalnych, badanie akt postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach o przestępstwa z rozdziału XXV Kodeksu karnego popełnione na szkodę małoletnich oraz o przestępstwo z art. 189a k.k. popełnione na szkodę małoletniego - związane z przestępstwami przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

W trakcie tych badań analizowano prawidłowość i sprawność postępowań prowadzonych w tej kategorii spraw, kwestie przestrzegania standardów ochrony i gwarancji praw małoletnich pokrzywdzonych, zasadności podejmowanych decyzji merytorycznych, a także treść pokontrolnych wniosków oraz zaleceń, pod kątem usprawnienia przebiegu omawianych postępowań.

Analizą objęto sprawy z II półrocza 2024 r. (łącznie 1581 postępowań przygotowawczych), natomiast w latach 2025 - 2026 badaniu będą podlegać postępowania prowadzone w rocznym przedziale czasowym - od 1 stycznia do 31 grudnia. Obecnie w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej trwa analiza przekazanych przez prokuratury regionalne sprawozdań z przeprowadzonego badania spraw, w oparciu o które sporządzony zostanie raport podsumowujący.

Nadto, w celu realizacji założeń Krajowego Planu, Prokurator Generalny 29 sierpnia 2024 r. wydał wytyczne w sprawie zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie prowadzenia spraw o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletnich z rozdziału XXV Kodeksu karnego.

Nadmieniam, iż dodatkowo Prokurator Krajowy zobowiązał dyrektorów departamentów/biur w Prokuraturze Krajowej, prokuratorów regionalnych i prokuratorów okręgowych do bieżącego reagowania na stwierdzone uchybienia lub nieprawidłowości w postępowaniach przygotowawczych prowadzonych w tej kategorii spraw, mając na względzie realizację konstytucyjnego obowiązku i spełnienie standardów unijnych zapewnienia bezpieczeństwa małoletnim, a tym samym do podejmowania skutecznych działań przeciwdziałających oraz zwalczających przestępczość przeciwko wolności seksualnej popełnianej na szkodę tych osób.

Informuję również, że nie jest rozważane wprowadzenie zmian legislacyjnych umożliwiających orzekanie kary fizycznej kastracji wobec sprawców najcięższych przestępstw seksualnych wobec dzieci.

Podkreślić należy, że wprowadzenie tego rodzaju rozwiązań naruszałoby art. 40 Konstytucji RP, zgodnie z którym nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu i na mocy którego zakazuje się stosowania kar cielesnych. Podobny zakaz wynika również wprost z art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. Nr 61, poz.284).

Ponadto w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru administracyjnego i organizacyjnego nad kuratorską służbą sądową, ministerstwo realizuje działania, które mają zapewnić skuteczne wykonywanie obowiązków kuratorów

sądowych, również w obszarach związanych z ochroną praw dzieci, przeciwdziałaniem przemocy oraz współpracą z innymi instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i dobrostan dzieci.

Kuratorzy sądowi, zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r., poz..46 t.j.), mają obowiązek niezwłocznie zawiadomić prokuratora lub Policję o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, o którym dowiedzieli się w związku z pełnieniem swoich obowiązków służbowych. Przepis ten nakłada na kuratorów wyraźny obowiązek interwencji i współdziałania z organami ścigania w sytuacjach, gdy w trakcie realizacji ich zadań ujawnią się okoliczności wskazujące na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, w tym na przemoc wobec niego.

Resort analizuje praktyki oraz procedury dotyczące reagowania kuratorów sądowych na przypadki przemocy wobec dzieci, zapewniając Ministrowi Sprawiedliwości merytoryczne wsparcie w tym zakresie. Wyniki tych analiz są wykorzystywane do opracowywania rekomendacji dotyczących usprawnienia działania kuratorskiej służby sądowej.

W ministerstwie został powołany Zespół ds. analizy zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Zespół analizuje zdarzenia, których skutkiem była śmierć albo poważne obrażenia ciała dziecka, gdy sprawcą był rodzic lub opiekun (prawny lub faktyczny). Celem analizy jest ocena, jak działa system ochrony dzieci. Zespół ustala, co wymaga poprawy, aby system ten działał prawidłowo i skutecznie zapobiegał podobnym zdarzeniom w przyszłości.

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/zespol-do-spraw-analizy-zdarzen>

Na marginesie wskazuję, że Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, w szczególności Ministra do spraw Równości – Katarzyna Kotuła, jest odpowiedzialna za koordynowanie działań w zakresie zwalczania przemocy domowej w Polsce, w tym za przygotowanie i wdrażanie rządowych programów, takich jak Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/